

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-08-03
Besvaras senast
2026-08-17

Till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

2025/26:982 Artskyddsreformen och Sveriges åtaganden enligt Kunming–Montreal-avtalet

Vid FN:s toppmöte om biologisk mångfald i Cali, Colombia, 2024 betonade miljöminister Romina Pourmokhtari Sveriges stöd för genomförandet av Kunming–Montreal-avtalet.

Avtalet syftar bland annat till att stoppa förlusten av biologisk mångfald, hejda utrotning av arter och stärka skyddet av natur och livsmiljöer. Sverige har också uttalat stöd för ett förebyggande arbete där arter och ekosystem skyddas innan de når kritiska nivåer. I Sveriges strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster står det: ”Många arter är i behov av kraftfulla åtgärder för att bevara och utveckla deras livsmiljöer.”

Regeringen har nu beslutat om en ny nationell fridlysningslista och ett nytt system för nationell fridlysning. Reformen innebär bland annat att listan över nationellt fridlysta arter minskar med 182 arter och att flera arter placeras i skyddskategorier där ett så kallat syftesundantag ska gälla för bland annat jord- och skogsbruk. Regeringen har samtidigt motiverat reformen med att det är de nu starkast hotade arterna som ska prioriteras.

Många forskare och naturvårdsorganisationer har emellertid framhållit att biologisk mångfald bevaras mest effektivt genom förebyggande åtgärder och genom att skydda arters livsmiljöer innan arter blivit starkt eller akut hotade.

Naturvårdsverket har också framhållit att knärot och mellanlumner är arter som hotas av habitatförlust kopplad till kalavverkning, snarare än plockning och insamling. Ändå väljer regeringen nu att tillåta kalavverkning där dessa växter finns, men skydda dem från insamling.

Kalavverkning är en av de främsta faktorerna för utarmning av biologisk mångfald i Sverige. 349 är hotade på grund av kalavverkning. Samtidigt fortsätter kalavverkning av värdefull skog, och 670 000 hektar skog med oersättliga naturvärden riskerar att avverkas inom cirka 26 år om nuvarande takt fortsätter. Ett skydd för både arten i fråga och dess livsmiljö är avgörande för Sveriges arbete för att stoppa utarmningen av vår biologiska mångfald.

Mot denna bakgrund vill jag fråga klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari:

Hur bedömer ministern att regeringens reform bidrar till att uppfylla Kunming–Montreal-avtalets mål 1 och 4 om att minska förlusten av biologiskt värdefulla livsmiljöer samt att genom förebyggande åtgärder minska utdöenderisken för hotade arter, och avser ministern vidta några åtgärder utifrån sin bedömning?

.....

Rebecka Le Moine (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren